

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH
MUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada numero per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIO
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

LA INFANTIL

ORQUESTA COMPLERTA PER BALLS Y FESTAS MAJORS

Lo millor que avuy se troba
en tot lo mon musical:
tocan com verdaers mestres,
cabem en qualsevol part,

acceptan la paga en xufas,
y—aixó es lo mes essencial—
no 's distreuen may mirantse
las noyas qu' están ballant.

LA PUBILLA Y 'LS BOMBEROS

—Vostés estiguin tranquils y no passin cuydado, senyors jefes, que quan tingui d' haverhi un foch, ja 'ls avisaré dos ó tres días avants, perque puguin preparar ab temps las bombas y 'ls aparatos.

BARCELONA

Los ídols, los únichs ídols casulans que 'ns quedavan est'án á punt de caure.

Ja 's poden pensar de quins parlo: dels bombers.

Fins ara aquest cos respectable era 'l nostre panyo de llágrimas y l' argument ab que tapavam la boca als que ab més ó menos rahó venían á rebaixar la dignitat barcelonina.

—Vostés no tenen higiene—'ns deyan devengadas.

Y nosaltres responíam:

—Pero tením bomberos.

—Barcelona deixa la instrucció pública en un abandono lamentable.

—En cambi té un cos de bombers com cap altra població del món.

—Aquí no hi ha vigilancia.

—Pero hi ha bombers.

—Aquí no hi ha administració.

—Hi ha bombers....—

Vaja, que tenint aquell floret de bombers ens creyam lo poble més felís de la terra y 'ns hauríam atrevit á plantar cara á las capita'ls més orgullosas y ben dotadas.

Donchs tot alló s' ha acabat.

Dijous, en l' incendi del carrer de Perecamps,

Barcelona va perdre de cap totas las sévas ilusions. ¡Quín quadro d' imprevisió, de desordre y *d' abandono!

Bombas de vapor que no poden funcionar per falta de combustible.

Mangueras ab més forats que una flauta y mes filtracions que una suscripció mal administrada.

Dipósits, que més que per dipósits d' aygua poden servir per garbellis.

Roscas que no ajustan á la boca.

Xorros que apenas arriban á mullar los peus dels mateixos que 'ls dirigeixen.

Jefes que no saben á qui manar.

Individuos que no comprenen á qui han d' obehir.

Molts que cridan, poch qu' escoltan, gent que 's belluga y no fa res y altres que no fan res ni 's dignan bellugarse.

Tothom preguntava lo mateix:

—¿Aquests son los nostres bombers? ¿Aquests son aquells péls quals la fama ha tocat tantas y tantas vegadas la trompeta?

¿Qué s' ha fet d' aquell salero ab que en la plassa de la Ciutadela apagan en días de simulacro una pila de palla ó quatre grapats d' encenalls?

¿Ahont es lo brillo que revelan en las formacions de gala, ab las sévas máquinas, las sévas escalas, los seus aparatos y la séva marcial actitut?

¿Per xó han de servir los bombers?

¿Per probar *mata-fuegos*, per pantomimas públiques y assistir á las moixigangas municipals?

La veritat: presentarse á apagar lo foch d' una botigueta ahont s' han cremat un catre y dugas cadiras, no 'm sembla cosa de gran mérit... sobre tot si quan hi arriban se troban ab que 'ls vehíns ja han sofocat l' incendi ab quatre galledas d' aygua.

En un foch de debó es ahont se demostren la serena activitat y l' organisació perfecta: allí, en aquell magatzém del carrer de Perecamps, ple de balas de cotó, es ahont los bomberos havían de probar que ho son de veras.

No son los soldats de parada 'ls bons soldats, sino 'ls de batalla; sobre tot si la batalla acaba en una victoria.

En lo lloch del siniestro vaig sentirho dir:

—Aquí 's necessitarían apaga-fochs, y aquests no ho son.

—¿No?

—No senyor: aquests no passen d' apaga-llums.—

Per supuesto: després de la derrota—que aixís pot callficarse l' incendi de la senmana passada—va succehir lo que succehix sempre: ningú 'n vol tenir la culpa.

«Entre todos la mataron
y ella sola se murió»

Los uns diuen que la causa de tot va ser la falta d' aygua.

Los altrss carregan lo mort á la direcció.

Los altres á la deficiencia del material.

Aquests diuen que tot alló no hauría passat si 'ls tochs d' alarma s' haguessin fet á temps.

Aquells asseguran que la cosa 's va perdre per la calma ab que 'ls individuos van acudir al siti del foch.

Los d' aquí s' escusan ab l' Ajuntament.

Los d' allá ab la mala organisació del cos.

En dugas paraulas: *todos son hombres de bien...* y la fábrica s' ha cremat tota, al mitj del dia y á las barbas del batalló de bomberos.

Hi ha que confessar, no obstant, que no van ser los bomberos sols los que aquella tarde van probar fins ahont poden arribar la apatía y 'l tant se me 'n dona.

A las quatre y al mitj del Pla de la Boqueria vaig preguntar á un municipal, tot senyalantli la espessa columna de fum que s' elevava per dalt de las casas:

—Guardia ¿qu' es alló?

—Debe ser fuego.

—¿Ahónt es?

Lo municipal va mirarme com si baixés de la lluna y contestá:

—¡Oh! No sé.—

Y girantme l' esquena continuá 'l seu passeig fent una mueca que semblava dir:

—¡Vaya con qué cheringas me venia ahora aquest!

Pero aixó no 'ns ha de sorprendre: los municipals, sers inútils vinguts al mon únicament per cobrar y anar á la professó, son irresponsables. Ells poden badar, dormir, roncar, sense que ningú 'ls pugui dir res.

Los bomberos son altra cosa. Barcelona confia ab ells y 'ls rodejava ab l' aureola de la seva admiració.

¿Ahónt anirém á parar si las deplorables escenas del carrer de Perecamps se repeteixen algun altre dia?

Convé que la llissó no s' olvidi.

En l' incendi de dijous no va cremarse solzament una fábrica.

Va socarrimarse, además, lo prestigi del cos de bomberos.

A. MARCH.

LA FESTA MAJOR

(SONET)

A las set del matí tot es bullici,
á la plassa disparan la tronada;
á las vuit fan las coplas la passada
y á las deu los vehíns van al ofici.

A las dotze 'l dinar ¡moment propici!
¡quina taula de talls mes adornada!
Y després ja tenim á la maynada
que per fer la sortija te desfici.

Cap al íart ens avisan las campanas
de l' iglesia qu' es l' hora de rosari:
á la plassa 'l jovent balla sardanas...

Després cap á sopar, y ¡apa!.... tornarhi!
Tothom está content... ¡Ay com pendría
que la festa major fos cada dia!

LLUÍS SALVADOR.

EXPOSICIÓ HUMORÍSTICA DE BELLAS ARTS

DEL NIU GUERRER

Ara que 'ls artistas están dividits y subdividits en escolas y tendencias distintas, era bona ocasió y 'l Niu Guerrer l' ha aprofitada, per fer una exposició humorística de Bellas Arts, perque 'ls mateixos pintors y escultors se caricaturisessen las obras los uns dels altres.

La divertida associació ha obert lo camp, ha disposat lo local d' una manera adequada y no hi han faltat telas y terra-cuitas y cruas, firmadas per *Patilla*, *Granera*, *Gola-fre*, *Pipot*, *Mayfem*, *Miralvent*, *Lli y Mona*, *Binobas*, *Carbassó*, *Bonalliuera* y altres quals noms clarament indican l' estil caricaturisat ó las obras parodiadas.

Entre las pinturas exposadas d' aquesta classe, fan posá rialler al espectador, *Spoliarium barceloni*, *Boria amunt*, *La vaqueria*, *Joana la boja*, *Rosa mustiga*, *Efecte de llum*, *¡A taix! ¡a taix! La verge Tecla*, *Foch á la márfega*, *Soldats en caixa*, *Pintura modernista*, *Un que va clá*, *Gerro de verdura*, *Maria enfarinada*, *La rendición á granadas*, *Las 11,000 verges*, *Per fi sols*, etc. y las esculturas *Sigle XIX*, *Dante en lo jardí de la torre*, *Primavera*, *Colón d' estiu*, etc.

D' acudits graciosos, no 'n vagin á buscá 'n lloch mes. Si haguessim hagut de triá obras per donarlas á coneixer, casi bé las hauriam copiadas totas; aixís es que las quatre que publiquem son las primeras que se 'ns varen presentar devant de la máquina fotogrífica y aquí van sense fé cap tria, com las cajetillas d' estanch, ab l' única diferencia qu' aquellas totas haurian sortit bonas y aquestas totas son pitjors. Com acudits, aquí tenen *Lo que 's necessita per fé moma*, *Lo mes porch de tots y Sant Culgat*, com podrian haber exhibit *Entre Tots Sants y Manresa*, *A vista de pácaro*, *La mort d' una nina*, *Idili*, *La muerte en los labios*, *Pons Pilat modern*, *Pelant la pava*, *Virtuts cantinals*, los dibuixos *March Antoni*, *L' assenció del senyor*, *Una moneda de canto*, las esculturas *Detall d' una arcoba*, *Xauxá*, *Un pe-tonet d' Otelo*, *Una víctima de la Tabacalera*, *Un guerrero posant la barba á remullá*, y moltíssims d' altres, sense fer escepció de *El trueno de sanch fandango*, que es la tela mes gran de las exhibidas y que enclou tota la part llastimosa de l' historia d' Espanya.

Pero tot aixó y lo que 'ns deixém en lo tinter perque 'ns quedariam sense tinta, poden veureho y saborejarho nostres benvolguts lectors procurantse una invitació que l' humorística societat proporciona á dojo perque ningú 's quedi ab las ganas. Váginthi, que hi passarán bons ratos distrets, y mentre que 's passejin per allí contemplant quadros, esculturas, grabats, dibuixos y antigallas, se

distreuran de totes las caborias que 'ns fan posar de mal humor.

Lo Niu Guerrer sab ahont té la ma dreta quan se tracta de fer bromas, fins donantlasi un aspecte artístich, y té la gracia de sapiguer ajuntar tots los elements que li fan pesa perque coadjuvin als sens espectacles.

Lo dia del barnisatje, molts dels artistes invitats deyan que aquesta mena d'agradables passatempes sols tenian present haverlos gosat d'una manera consemblanta en Paris, ahont se calcula que hi ha uns 54,000 pintors, y que ab aquest número de tant en tant hi ha agrupacions que 's complaunhen en tirar una cana al ayre.

No tenim mes que donar mercés al Niu Guerrer pel bon rato que 'ns proporcioná ab la visita á l'Exposició y pels mateixos que proporciona á quants la visitan.

UN AMATEUR

PIROPOS

—Sí, Matildeta sí; jo tan sols per vosté faria lo sacrifici més gran del mon; li dich tal com pinta, Sí, Matildeta sí, creguim, vosté es la causa que tinga una cosa dintre 'l cor qu 'm fá picó tot lo dia.

Sí, Matildeta, sí, escoltim, jo no soch com aquells ximplés que avuy li diuhén aixó y demá.... també li diuhén.

Sí, Matildeta sí; juro que fins boig me tornaria.... si no fos que allá á Sant Boy crech que fan molt mala vida.

Sí, Matildeta, sí, pensi que si vosté ho permetia jo li faria un favor

signa del color que signa y 'm creuria molt felís en complaurela, Matilde.

—¿Sí? donchs fassim el favor d'anarsen, que m' amohina.

J. STARAMSA.

ESTIUHENCA

He rebut carta del meu amich Arturo, xicot molt tranquil, que passa una temporada als banys de Vinovell per curarse de una enrabiada ab la sogra. Diu aixís:

Vinovell Agost 95.

Estimat amich: Fa dias que volia escriure't, pero ocupat en no fer res, 'l poch temps que 'm quedava disponible 'l dedicava á esquivarme las moscas y á socarrimar mosquits,

L' ESTAT MAJOR DELS BOMBEROS

—Teniu, bombero, aneu á buscar mitja arroba de carbó, que á la bomba no hi ha res.

Mangueras mes bonas per ferhi ballar l' ou que per apagar focs.

bestiar que no té en aquest país modos ni vergonya; de modo que ab tan tráfeh ni 'm recordava de que fóssis al món, ni que tingués compromís de donarte noves, com me fas present en ta apreciada última.

'Ls metjes sospitan que tinch una pedra al fetje, y per aixó m' han enviat á pendre aquestas famosíssimas ayguas; pero com las fonts rajan de gota en gota tinch por de perjudicar al Establiment y per tal motiu la estalvio tant com puch.

La situació del Hotel es pintoresca. Figúrat un planet entre quatre montanyas peladas com un ou, y en mitj del planet una casa ab moltes finestras, una mica mes gran que una ratera. Si la vista no disfruta de dilatats horitzons, en cambi la frondositat del paratje aturdeix y encanta. Una gran boscuria formada per onze pins borts, una mata de boix y una bardissa dona al panorama un aspecte grandió y feréstech. Com aqueixa vegetació espléndida está á la vora de un caudalós torrent que 'ls indígenas asseguran que quan plou hi baixa aygua, un se fa la il lusió de viure en mitj de una selva australiana.

Ab tants atractius no es pas estrany que l' Establiment estigui molt concorregut, donchs la gent de pessetas té molt bon gust y sab triar. Hi han homes panxuts y botaruts com rabassas, senyoras ab un replá d' eskena com badellas grassas, senyoretas secas y llisas com agullas de fer mitja y uns quants senyorets prims y esllanguits que de una mica lluny semblan puntas de París.

Aquí hi regna la mania de las pedras. Si un té mal de cap es que se li entosca 'l cervell; si té tos es que una pedra se li ha entravessat en las canonadas de la perdiu; si 'l costat fa mal, pedra al fetje, y aixís per l' istil se fan tots los diagnóstichs. Sort que 'l tractament es senzill: cop d' aygua; si bé es veritat que la poca que hi ha serveix pera posar lo ví en fresch.

Hi ha entre 'ls hostes una senyora molt distingida de la ralla de Portugal anomenada D.ª Paula de la Trunfa Escalibada, rodona com un bocoy y que pon mes pedras que una gallina ous. Tot sovint se senten uns crits esgarrifosos que surten del quarto de D.ª Paula, y algunas horas després circula per tot l' Hotel de ma en ma un roquet com un sigró: es que dita senyora ja ha expulsat una nova pedra de

las infinitas que se li van congriant dintre las entranyas.

Durant els ápats no mes se senten referir verdaders miracles obrats á benefici de aquestas medicinals ayguas, y narrar exemples de pedras grossíssimas expulsadas en l' Establiment. Dilluns passat, mentres dinavam y tot parlant del mateix tema, lo senyor Catúfol que viu tot melancólich y no obra gayre bé may la boca sino per menjar, va dir llastimosament senyalantse 'l costat dret:

—Jo 'n porto una de pedra aquí que deu ser poch mes ó menos com lo puny, y penso desférme'n sense operació.

—¡Impossible— cridarem tots—no li podrá passar per las canonadas!

Qui ab mes calor va pendre part en la disputa va ser D. Furriach, el qual apostá un dinar per tots los presents si 's cumplian los pronóstichs del senyor Catúfol.

—Donchs—contestá aquest—ja pot donar ordre per demá—y 's tragué al mateix temps del butxacó de la hermiella un roch com un ou d' oca.

Tothom esclafi la rialla menos D. Furriach que no tingué mes remey que pagar lo diná convingut.

De salut me trobo bé, pero de butxaca molt malament, de modo que prompte baixaré y tindré 'l gust de disputar ab la sogra.

Entre tant mana á ton amich

ARTURO.

Per la copia

QUIM ARTIGAYRE

LAS TRES CAYGUDAS

Perque no hi 'vía prou llits á casa seva arreglats, varen dormí 'ls dos plegats, un cop, quan eran petits.

Al cap d' anys, la policia 'naba en sa persecució, y trobá la salvació

L' ESTAT MAJOR DELS BOMBEROS

—¡Fora d' aquí, que feu nosa!
—¿Després que 'ns hem escarrassat, treballant com uns negres?
—Nosaltres som aixís.

Y mentres lo foch seguía progressant d' un modo atrás, allá en los pous de Moncada s' hi donava un gran arrós.

al llit hont ella dormia.
Cansada ja, 'l seu espós
s' ausentá, y ella al instant
li oferí 'l puesto vacant
y van torná á dormí 'ls dos.

Heus aquí com caurer solen:
unas cauhen enganyadas
altras cauhen obligadas
y altras cauhen perque volen.

J. ARMÉS.

Teatros

TIVOLI

La vella sarsuela *Jugar con fuego*, ha sigut una *novetat*, y la rahó es perque lo bo may es vell.

Aquesta hermosa producció de 'n Ventura de la Vega, ab preciosa música del mestre Barbieri, sigué molt aplaudida per la concurrencia que omplia 'l teatro, y se distingiren en l' execució la senyora Montilla y 'ls senyors Alcántara, Visconti y Sigler.

Se prepara l' estreno de *La Dolores*.

NOVEDATS

Ab la *Mascotta* va debutar dis-sapte passat la soprano senyora Gori Pasquali, á qui ja coneixia 'l nostre públich y sigué molt aplaudida, aixís com los demás artistas que prengueren part en dita opereta.

La *Cavalleria rusticana* y *Crispino e la comare*, també han obtingut bona execució.

ELDORADO

La companyia castellana-valenciana de Manuel Llorens, debutá aquesta temporada ab las comedias *Chifladurus* y *Toni Manena* y *Chuan de la son*, fentse aplaudir ab justicia en una y altra.

La companyia coreogràfica genovesa, de Giovanni Ansaldo, que s' estrená 'l dissapte passat, fa de bon veure, perque las bailarinas van ben vestidas y executan los bailables á la perfecció.

Las primeras parts, senyoreta Staccione y senyor Molasso foren molt aplaudits, particularment en lo pas á dos del penúltim quadro del ball *I Thea zi* (La deesa té vida).

També foren cridats á las taulas lo mestre coreogràfic, senyor Razzetto y 'l senyor Ansaldo, director de la maquinaria.

GRAN-VIA

Lo *Certámen Nacional*, reformat, sigué aplaudit en las sevas adicions, que naturalment es la part nova del espectacle. L' una consisteix en una critica de las eleccions per sufragi universal, y l' altre es l' amigable conversació dels dos polítichs espanyols que tórnan en lo poder, que compa-reixen montats en bicicleta.

CIRCO EQUESTRE

En l' anunciada lluita á la francesa entre Mlle. Arniotis y Miss Charley, si bé totas duas demostraren forsa y destresa, la senyoreta francesa, artista del Circo, acabá essent la vencedora; pero la vensuda feu anunciar que per un altre día apostava mil franchs contra l' Arniotis.

De modo, que per aquell día, en lo Circo deuhén esperar un altre plé com lo que va haberhi per presenciar lo desafio.

N. N. N.

UN TIPO

A LAS NOYAS

—Demano si us plau senyoras
que 'm dongan un bon consell.

Si es vritat que té cada home
tretze donas, per triar
lo día que tot fent broma
sobre 'l cap, se li desploma
l' idea, que 's vol casar;
partint de la base aquesta,
en los actuals moments,
ens ne deu tocá una *peste*
de noyas de vida honesta
que desitjan pretendents!...
Puig la plaga de la guerra
en poch temps se 'ns ha emportat
un munt de jovent, que aterra
y á mils d' ninas esguerra
lo casament projectat;
per lo tant, los que com jo
á Cuba no havém d' anar
confesso que fins tinch pó
que farém fé insurrecció
de xicotas per casar.

Ja 'n sé mes d' una dotzena
que 's volen desvergonyi'
(encare que ab molta pena)
perque un noy de bona mena
ben pregat, 'ls dongui 'l sí.
¡Per fi 'us torném las pilotas
sachs de vrí y de pretensions!...
¡Que 'n repartirém de *potas*
lo día que las xicotas
ens demanin relacions!...

Pro no obstant ... no estich tranquil
perque 'sent verge y solter
tinch por... que una noya vil
se valdrá de tretas mil...

¡y 'm seduhirá potser! ...

Per lo tant, noyas amigas,
vull demanalshi un favor
per evitar-me fatigas,
que m' ensenyin las intrigas
de coquetejá ab l' amor!...

De sapiguer calcular
si 'm convé bella y ben rica
ó de saberne enredar
deu ó dotze, per triar
de totas la més bonica.
De riure artificialment,
de sabé insinuá ab trassa

desitjos del pensament,
tornantme roig al moment
quan una 's propassi massa;
de fingir, y estudiar
las flacas de lo que 'm senti
y saberla marejar
perque no 'm puga olvidar
lo día que ferho intenti;
de tenir la picardía
suficient, perque tot plan
me sorti com jo voldria,
en fi, de la hipocresia
servirmen com vostés fan.

Aquesta llissó 'ls demano
per més que ja considero
qu' es inútil; d' antemano
compreneh que tot lo qu' explano
lo qu' es jo, may sabré ferho,
y comprenent lo propens
que fora á que m' enganyés
d' una Tenoria l' incens
pels carrés de perills plens,
sol, no hi surtiré may més
M' acompanyará 'l meu pare
ó un parent, perque ¡ho veig clar!...
si una polla ab bona cara
me proposés:—¿Fugim ara?...
¡Jo 'm deixaría robar!...

De raptora crech trobarne
puig sembla que n' hi haurá en gran
¡m' hi desfaig sols al parlarne!...
d' escala no cal portarne:

DELICIAS DEL CAMP.—(per Lluís Labarta).

Los que s' atipan d' aygua.

Uns que 's contan las conquistas que fan.

Un que s' entreté esquivant las moscas.

Un que passa 'l día fumant.

Un que passeja la familia.

que piquin al vigilant.

Si, noyas, no 'm volen dí
com m' ho haig de fer valer,
soch fàcil de seduhí
per lo tant ¡donaré 'l sí
á la que 'm robi primer!....

QUIMET DE LAS COPLAS.

En las provincias las *señoritas toreras* han fet fiasco.

S' enten, en la plassa de toros; perque en quant á lo demés los periódichs diuhen que n' hi ha de guapetas.

Un inspetor de l' arrendataria, l' altre dia 's va incautá en un pis del carrer de Carretas, de 20 kilos de cerillas, d' una cantitat de pasta y d' otras cosas per la fabricació de mistos.

Tot aquest rigor per obligarnos á comprar uns mistos qu' en lloch de donar llum donan fum.

Se 'ns pregunta si sabem res sobre 'l pensament de construir un edifici destinat á teatro catalá.

No 'n sabém res enterament.

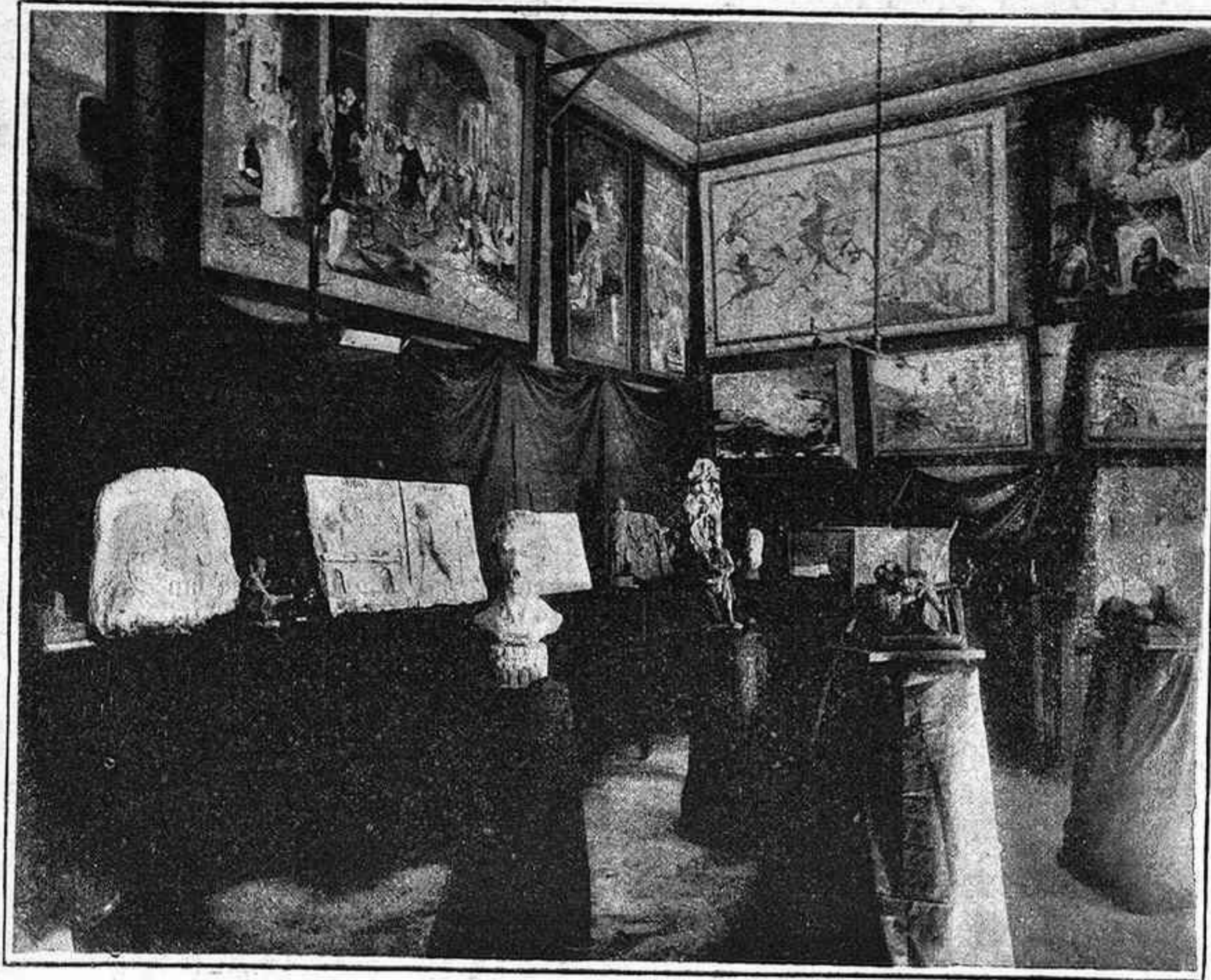
Aixó hauría de sortir de la corporació municipal, pero no n' esperém res y celebrariam molt equivocarnos.

No ho esperém perque quan ab motiu de la mort de 'n Frederich Soler cap concejal ha obert la boca per proposarho, proba que no hi ha bona voluntat per construir un teatro municipal com té Madrit y otras poblacions del extranger.

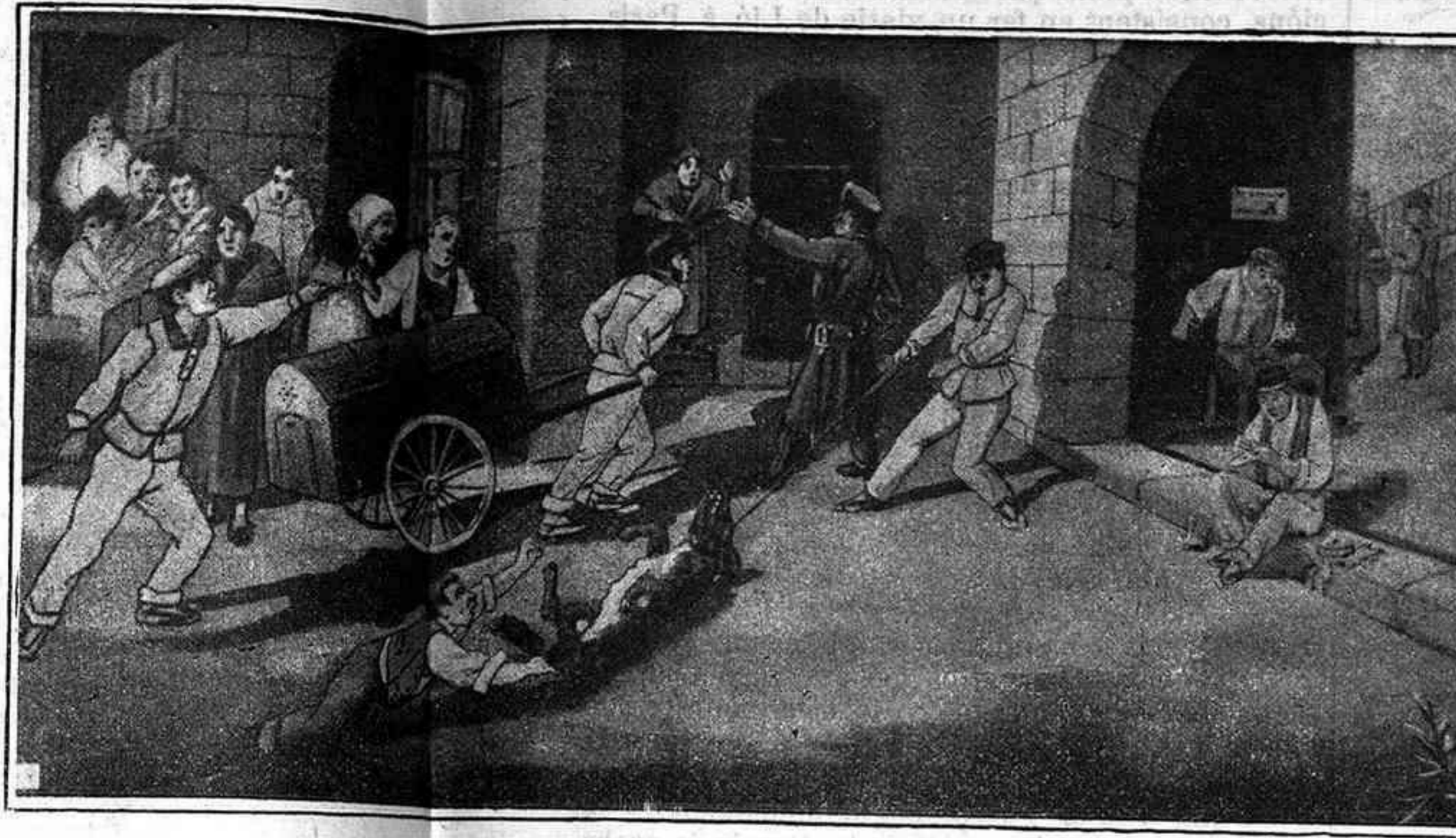
Y en cas de tenir intenció de construhirlo, ja cal que 's pensi en qui l' ha de fer, perque ara tenim de cambiá la frasse y en compte de dir *l' obra de la Seo*, haurém de dir mes propiament *l' obra del Municipi*.

Sino, aquí tenen lo Panteó de Catalans ilustres, que ab tot y no esser mes que l' arreglo d' un edifici ja construhit, fa la mar d' anys que 's varen comensá las obras y Déu sab quan s' acabarán. Y aquí tenen lo palau real del Parque y aquí tenen l' escala de la Casa Gran que tot está empantane-gat esperant que caigu n de vellas las construccions comensadas.

EXPOSICIÓ HUMORÍSTICA DE LA SOCIETAT «NIU GUERRER»

Aspecte del saló d'esculpturas.

Spoliarium barceloní.

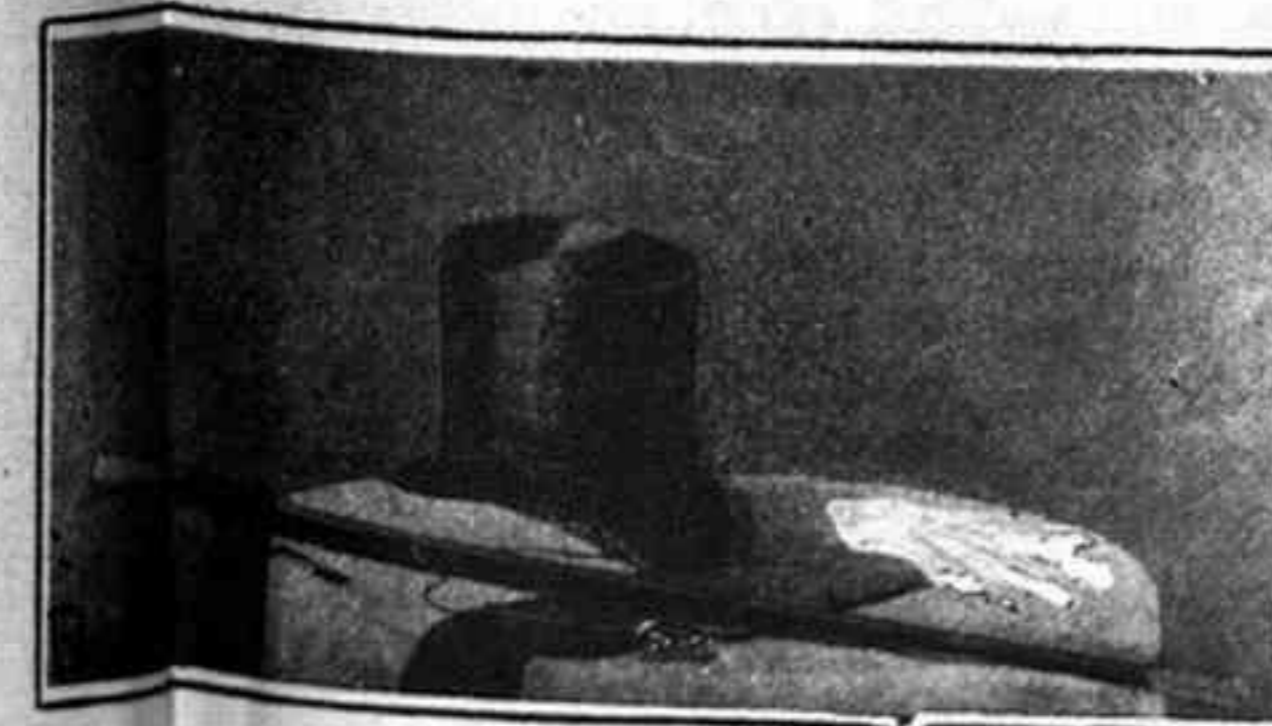
Lo quadro mes porch de l'exposició.

Detall del saló de pinturas.

Altre detall del saló de pinturas.

Atributs necessaris per fer moma.

Sant Culgat.

(Fot. de J. E. Puig.)

Ab ocasió del incendi del carrer de Perecamps, vàrem observar que las mangueras del cos de bombers véssan que fan llástima de veure:

¡Y diuhen que hi ha un empleat especial per la conservació d' aquells utensilis!

¡Ja 's veu qu' es bon *conservador!*

Tínguinlo present per quan s' hagin de fé novas eleccions de concejals.

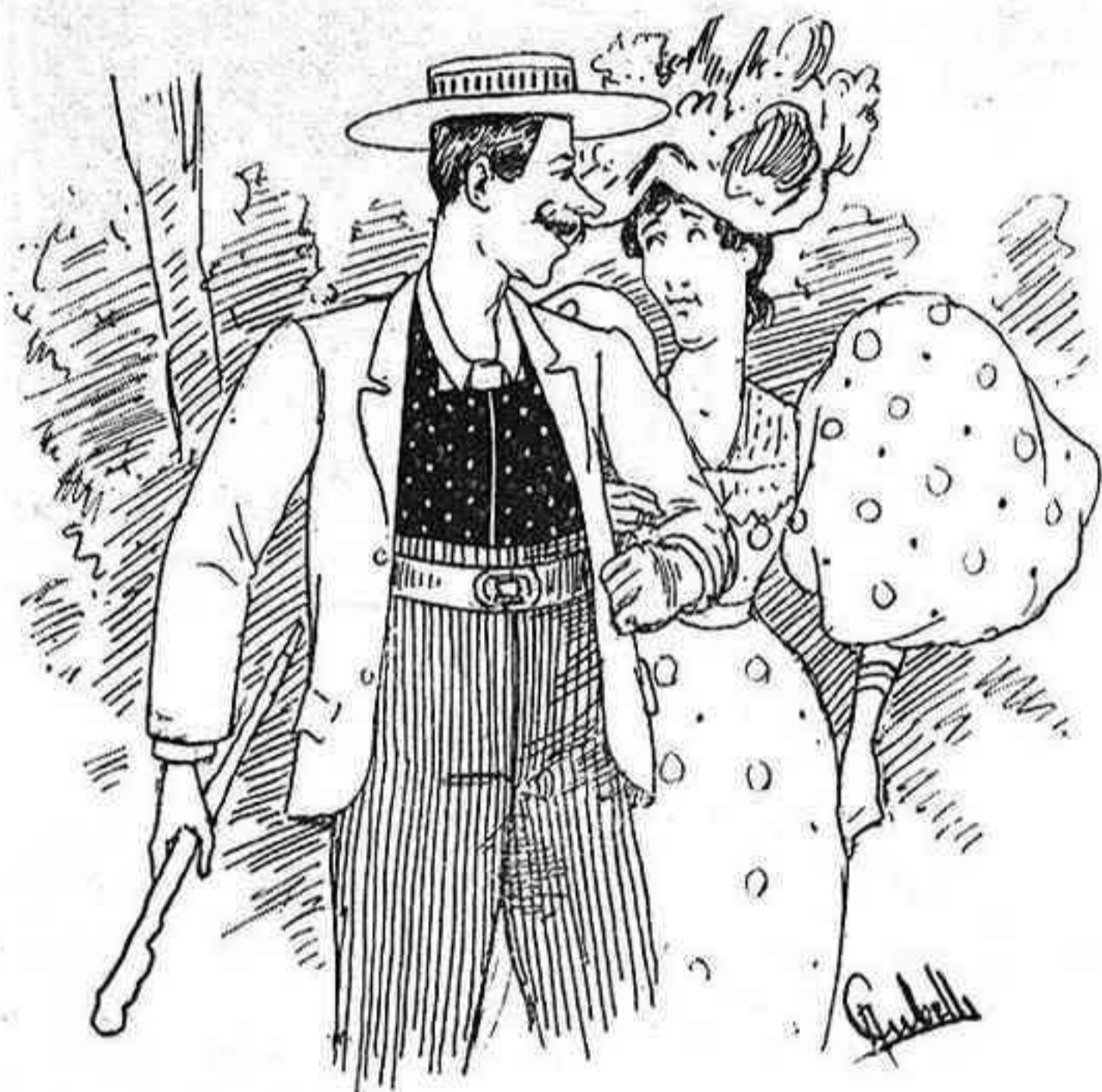
En una correspondencia de París que publica un periódich florentí, 's diu que nostra compatriota, la baillarina Rosa Mauri es italiana.

Com que 'l nom acaba en i, que es la vocal ab que acaban molts noms italians, lo corresponsal francès ja n' ha tingut prou per fé italiana á una rensense.

—Y després, deu di 'l corresponsal, ¿com pot esse espanyola la Mauri si no porta *mantilla* ni ganivet á la lliga-cama?

Perque generalment no arriba mes enllá lo que saben los corresponsals francesos quan parlan dels extrangers.

MODAS D' ARA

—Un' altra vegada que surtím á fora, deixat las má-nigas á casa, perque ab aixó no 's pot passar per en lloch.

—¡No s' atreueix á abordar-me!... Jo crech que las má-nigas li fan respecte.

Dos estudiants de Lió, Latapi y Charley, están acabant una posta que han fet durant las vacacions, consistent en fer un viatge de Lió á París, 2,400 kilómetros en lo *pousse-pousse*, qu' es un vehicul de grans rodas que vá exhibirse en l' Exposició de París de 1889.

L' aposta representa alguns mils de franchs, y per guanyarla han de tornar á Lió (d' ahont sortiren lo 17 de juliol sense un céntim) ab cinch franchs á la butxaca quan menos.

Per ara, han sigut ben rebuts per tot y cantant y fent jochs ab cartas, lo seu capital zero s' ha augmentat en 25 franchs que arplegaren en Nevers y 20 en Montgeron.

Per tot ahont han passat, los han obsequiat fins donantlos hi *champagne*.

Aixis donchs, mestres d' estudi d' Espanya, lo que heu de fer, ja qu' ensenyant patiu gana, posarse á *pousse-pousseurs*.

A Valencia s' ha cremat la fábrika de tabacos. No hi debia haber puros dels que venen en los estanchs, peque aquestos en la seva majoria son incombustibles.

Si una cosa m' ha conmogut fundament es la sollicitut que al governador de la Provincia acaba de dirigir la societat protectora de animals y plantas, pregantli que interposi la seva autoritat pera conseguir qu' en todas las fonts públicas de Barcelona s' hi colokin abeuradors ben baixets á disposició dels pobres gossos.

—En temps antichs—diuhen los partidaris de las cosas vellas—no hi havia tants cassos de hidrofobia com avuy dia, perque 'ls sabaters colocavan al carrer las bujolas de remullar la sola, y 'ls gossos podian beure.

De manera que la Protectora de animals y plantas se proposa sustituir ab los abeuradors de las fonts las bujolas dels sabaters. La rassa canina may podrá agrahir á aquells senyors tan compassius tal rasgo de interés.

Pero si 'ls gossos tinguessin lo dó de la paraula, estich segur que dirian:

—Pero ¿com ens ho arreglarém per beure, tinent la boca tapada ab lo bossal? ¿No seria convenient que 'ls de la Proteetora traballessin perque 'ns el penjesin á la punta de la qua?

L' incendi de la fábrika de tabacos de Valencia ha causat quantiosos perjudicis materials á la Tabacalera; pero moralment li ha fet un gran bé.

Ara ja no 's podrá dir que 'l tabaco de la societat *no crema*.

No fa molts dias los sabters de Madrit donaren una animada novillada, demostrant que lo mateix serveixen per treballar lo cuiro curtit que 'l viu.

Posteriorment s' han reunit «para tratar de la conveniencia de aumentar el precio del calzado.»

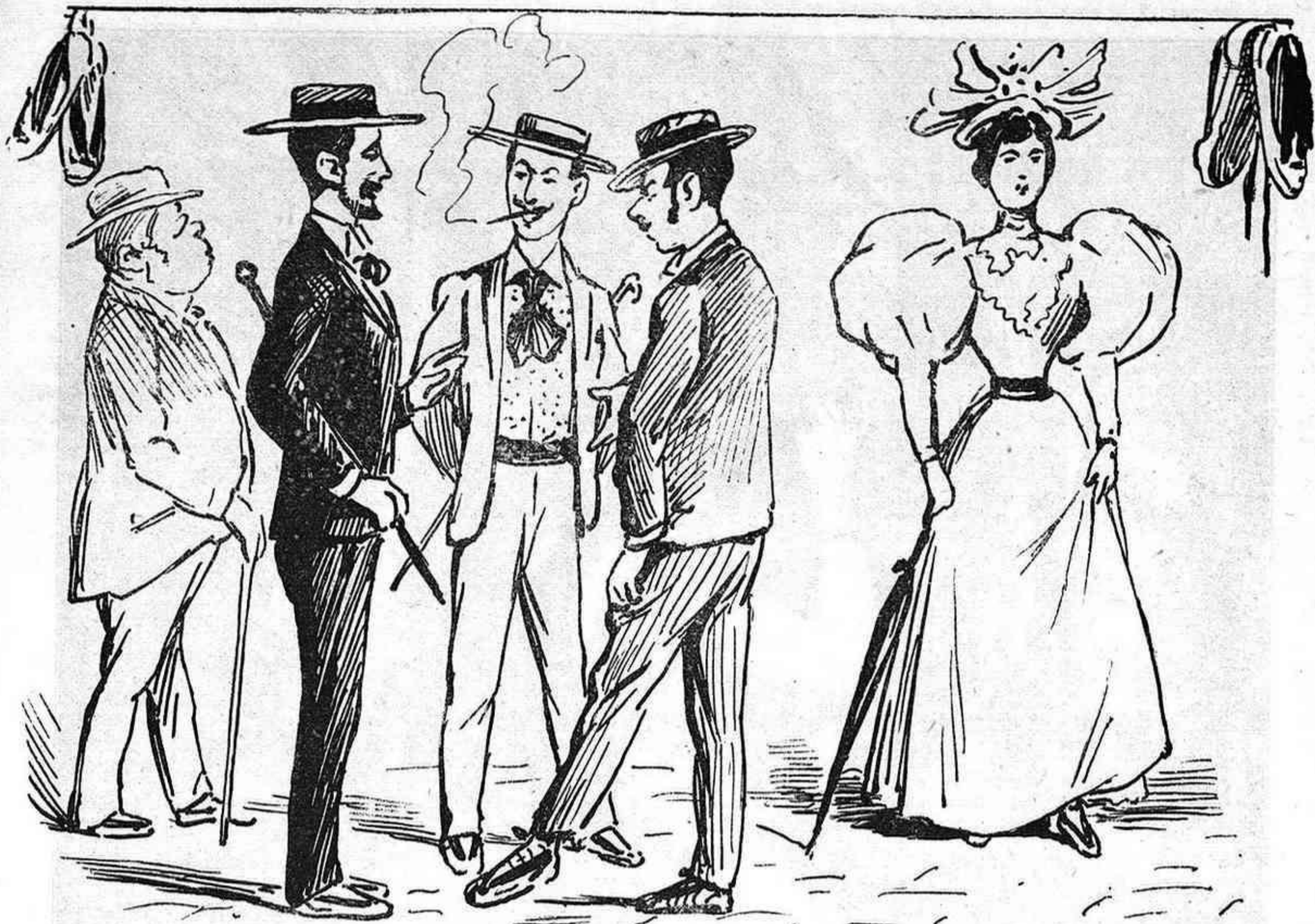
Y ab aixó demostran que son igualment aptes per capejar als novillos que per clavar banderillas als parroquians.

Un eco musical de París.

Durant l' any anterior la representació á Francia de las óperas de Wagner ha produhit en lo concepte de drets d' autor, la suma de 250,000 franchs al célebre compositor.

¡Y pensar que á París va ser estrepitosament xiulat *Lohengrin*, la nit de la primera representació!...

LA PUJA DEL CALSAT

—¡No hi ha remey! Haurém d'anar tots ab espardenyas...

Després de haver pagat Fransa á Alemania la indemnissació de guerra, avuy li está satisfent la indemnissació de pau.

Un costat pintoresch de la felís Espanya, á la llum de la estadística:

«En la nostra nació s'hi contan 24,529 escolas de primeras lletras y unas 90,000 tabernas.»

Aquest dato es mes eloqüent que un discurs de 'n Castelar.

Encare que de totas maneres los parroquians de las tabernas podrán dir:

—Nosaltres també las apreném las primeras lletras, sols que no podém acabarne de surtir. Fent esses comensém, y acabém fent esses.

Ara sí que va de serio.

Las autoritats francesas de la frontera han rebut un *brevet* del ministeri del Interior, ab ordre rigurosa y expressa de detenir y engarjolar al espasa espanyol Rafel Guerra dit *Guerrita* en quant trepitji 'l territori francès

Emana aquesta disposició ministerial de una sentencia ferma condemnant al famós torero en rebeldía á cinch mesos de presó com á reincident per haver donat mort als toros en las corridas de Nimes.

A pesar de tot, los empresaris de Dax han invitat al culpable á passar la frontera, responentli de la séva seguret personal.

Pero 'l torero cordobés no se 'n fia y dñu que

nones, y que no vol bromas ab la justicia francesa.

Per primera vegada l' estoch de un torero s'envaina davant de l' espasa de la justicia.

Durant la guerra xino-japonesa, los periódichs del Celest imperi contavan epissodis estupendos.

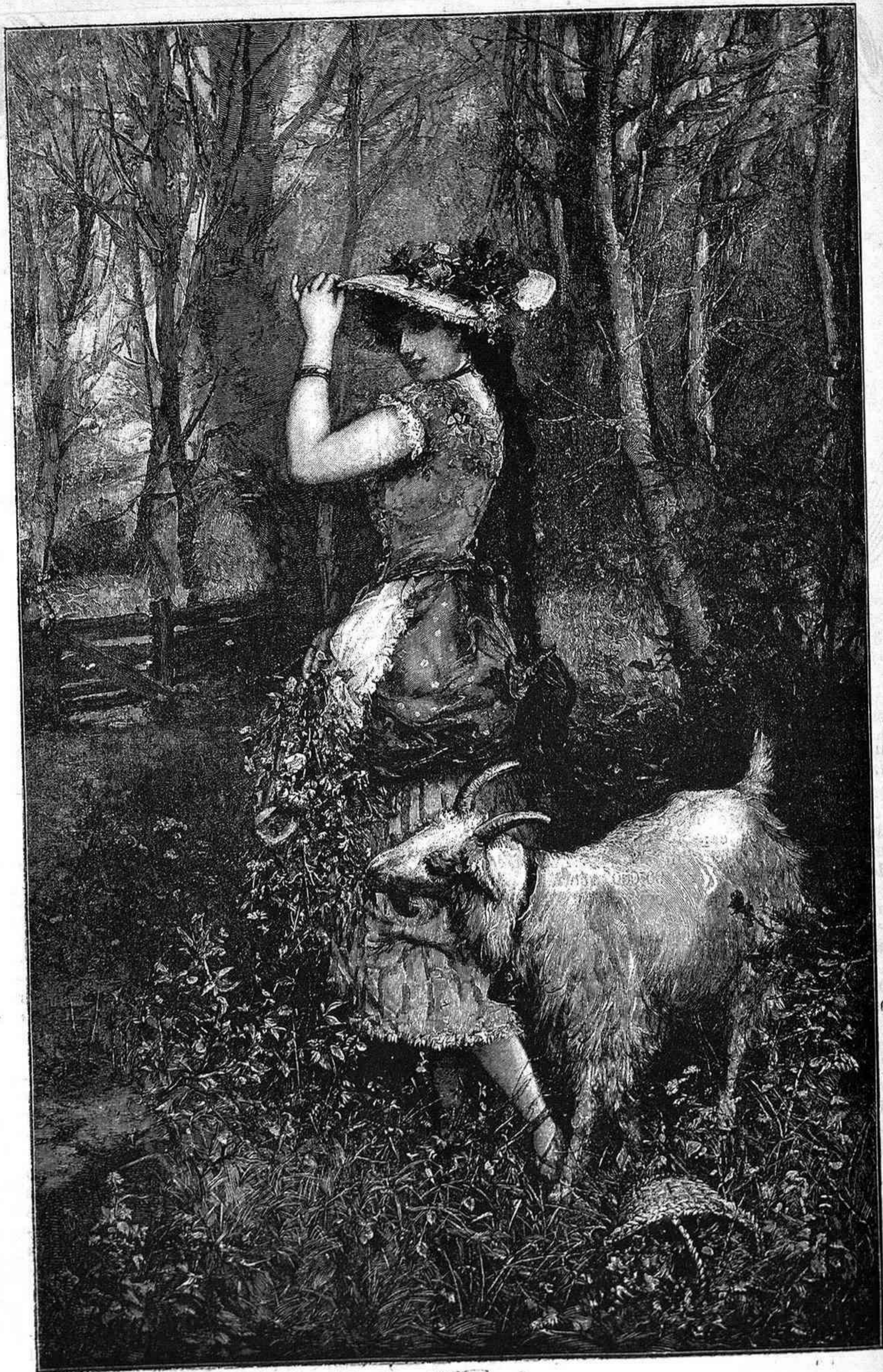
Deyan un día que varen rodejar la esquadra japonesa ab milers de bufetas infladas que tenian pintada una cara. Los japonesos prenentlas per caps de persona varen fer foch contra ellas ab tanta furia, qu' en un instant van agotar las municions. Y sense medis de atach, l' apoderarse 'ls xinets dels barcos japonesos, va ser joch de pocas taulas.

Pero encare quedavan alguns barcos. Era precis buscar una nova estratagema. Armaren los xinos unas llargas canyas de bambú plenas per dintre de serp, escorpíns, escursóns y vespas: las tiraren á l' aygua y esperaen.

Los japonesos prenentlas per torpedos de un nou sistema las pujaren á bordo y al examinarlas se trobaren invadits per tots aquells animals, que sembraren entre ells la confusió y l' espant. Llavoras los xinets els caigueren á sobre, fentne una tal destrossa que no 'n quedá un de viu per contarho.

Los felissos súbdits del celest emperador se travagan plens de alegría aquestas guatllas de viu en viu, escampadas per la prempsa oficial.

NOTA CAMPESTRE

¡Un bosch hont no més s' hi veu
una nena encantadora!

¡Qui fos cabra! ¡Qui fos cabra
de tan divina pastora!

Y aixó justifica aquella locució vulgar:—Vos han enganyat com uns xinos.

¡Admirinse!

Set, nada menos que set concejals varen reunir-se aquest dia á Moncada, sense altre objecte que inspeccionar si alló d' aquelles ayguas marxa bé.

¡Considerin! Y no més se tractava d' inspeccionar *unas ayguas*.

¡Calculin qué hauria succehit si arriba á tractar-se d' iuspeccionar *uns vins!*

De fixo que hi assisteix tot l' ajuntament en corporació.

Se 'm ocorreix una idea.

¿Vol lo senyor arcalde poguer celebrar sessió cada dimars?

En lloch de reunir als concejals al saló de Cent, reunéxils á Moncada.

¡Ja veurá com may haurán de plegar *por falta de número!*

Sobre tot si en las papeletas de convocatoria hi posa una nota que digui:

Habrà arroz.

La empresa del tranvia ha tingut la hermosa ocurrencia de dividir als seus cotxeros y conductors en empleats de primera, segona y tercera classe.

Y á conseqüencia d' aquesta divisió, ara diu que 'ls provehirá d' un traje, un distintiu y un reglament.

¿Y res més?

Hauria de donarlos una prempsa.

A veure si ab ajuda d' ella poden enquistar en cada cotxe trenta ó quaranta passatjers més dels que hi caben.

¡Aixó sí qu' es sensible!

Los pobres agabelladors de carn se queixan perque diu que la báscula del matadero no marxa bé, lo qual dona lloch á que 'ls infelissos hajan de pagar més drets de lo que 'ls correspón.

¡Angels de Deu! ¡Que 'ls fassin afinar la báscula desseguida!

Pero al mateix temps que 's dongui un vistasso á las balansas dels carnicers.

Perque si ells no volen que 'ls cobrin drets de més, á nosaltres no 'ns agrada que 'ns donguin carn de menos.

Malas noticias.

Lo calsat ha pujat de preu á causa de...

Parla 'l gremi de sabaters:

«...á causa del aumento de precio que han sufrido los artículos que se emplean en la confección del calzado...»

Un lector, interrompentme:

—Aixó vol dir que 'l cartró s' ha apujat.

—¿Sí?

—Home, ben clar ho diuen ells: *los artículos que se emplean...* Ara 'ls sabaters en lo calsat hi posan cartró...—

¡Hola, hola! No ho sabia.

Aixís com aquests bons senyors ens avisan lo del augment de preu de las sabatas ¿cóm es que aixó del cartró encara may ens ho han avisat?

Sembla que l' arcalde té 'l propósit de fer pagar dobles drets per totas las taulas que s' han colocat en la vía publica sense la seva autorisació.

¿Ho diu de veras?

Jo 'm permeto duptarho.

Perque, vaja, son tantas, tantas ¡tantas! las taulas que 's troban en aquest cas, que si l' impost se fés efectiu, á casa de la ciutat no sabrian qué ferne dels quartos.

Lo bisbe de Vich ha publicat una especie de manifest convidant á tot Catalunya á pujar á Ripoll.

L' alocució es molt extensa y molt patriótica; pero en resúm vé á dir aixó:

—¡Catalans, pujéu aquí dalt!

HUMORADAS

Inútilment t' empenyas en buscar un marit, sent descocada y vestint extremosa y escotada puig si tas gracias originals ensenyas ¿qué guardas per l' espós un cop casada?

No m' he casat encar perque m' arredra trobar un cor de fanch y un cap de pedra.

Si es que voluble per un altre 'm deixas sabent qu' aixís torturas mas entranyas, no tingas por, no sentirás mas queixas, perque si avants de ser casats m' enganyas, podrá dirte mon ánima affigida: —Gracias per l' honra, ja que 'm prens la vida.

¡Ja som casats! Reblada la cadena que 's rom únicament al cementiri, veyém al treure'ns del amor la vena per cada hora de goig, cent de martiri.

FOLLET.

Acudits

Frente 'l monument de 'n Clavé:

—¿Vols dir, Pau, que 'n Clavé era tan alt y gros?

—Sí, home, sí: ¿que no véus que tenia tan talent?

Un atracador estava mesurant un jaco de garrotadas á un senyor á qui acabava de robar.

—¿Y ara per qué 'm pega?—digué 'l pobre senyor—¿que per ventura no li he donat lo rellotje?

—Sí que me l' ha donat: pero ¿que no ho veu qu' es de nikel?

MUZÁRABE.

De com alguns burgesos voldrian resoldre la qüestió social:

Una comissió de treballadoras van á trobar al amo de la fábrika y li diuen:

—Fent la mateixa feyna y treballant las mateixas horas que 'ls homes, ens sembla que hauriam de cobrar la mateixa senmanada.

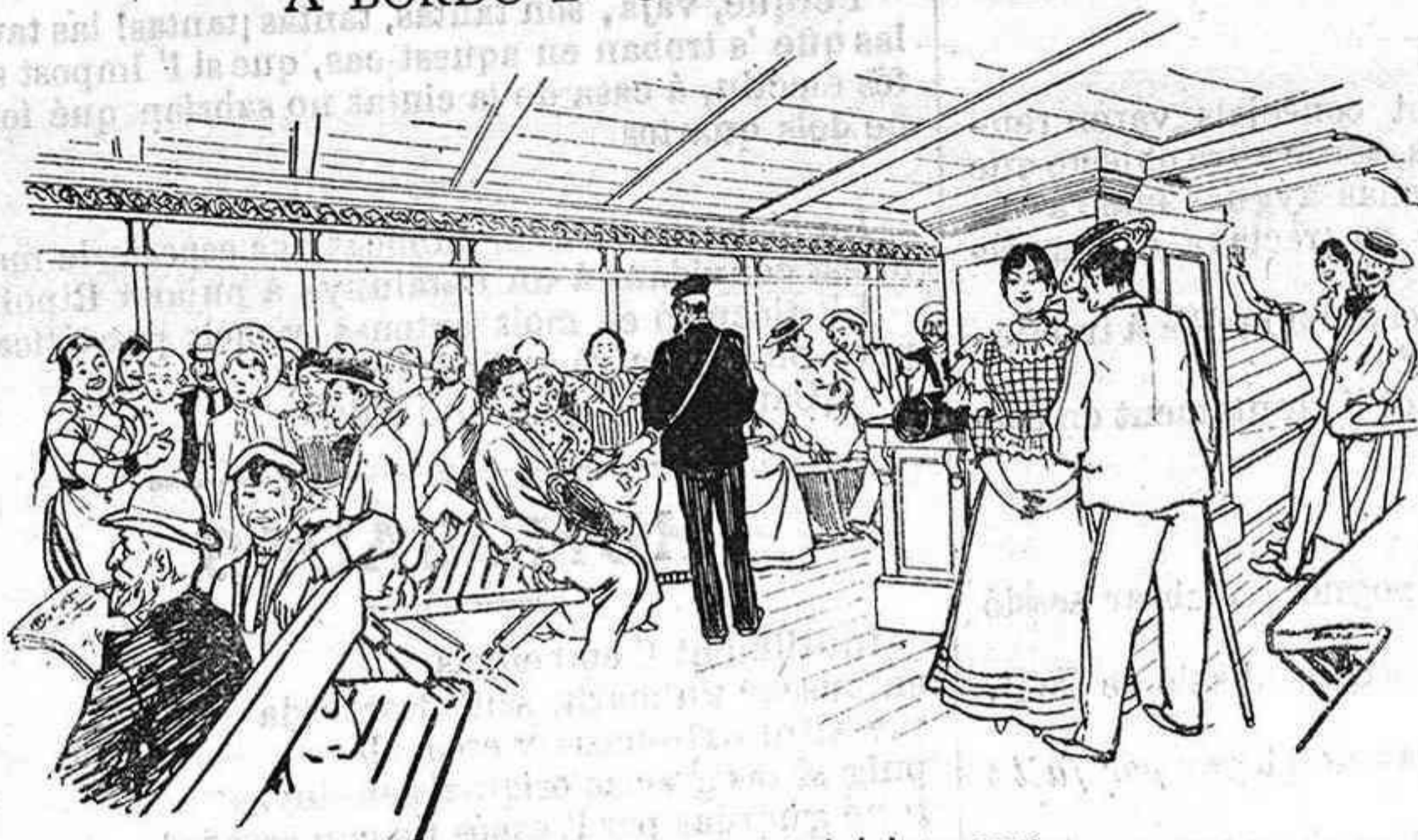
—Es molt just—digué l' amo.—Per lo tant, desde dilluns los homes cobrarán lo mateix jornal que vosaltras.

PELOTARI.

HUMORADA

Al Senyor Ramón Codina qu' es ja un vell bastant pansit, li digué la Secundina

A BORDO D' UNA GOLONDRINA

Gent que hi va per 'ná á banyarse,
gent que hi va per passejá
y gent que, á parlar de serio,
ni menos sab per qué hi va.

al davant del seu marit:
—No vá á enterrar la sardina?—
Y 'l pobre home que no está
per fer broma, ni per re,
perque prompte complirà
sos noranta anys, respongué:
—Sí, aviat l' enterraré.

AGUILETA.

Entre amichs:
—Ola, Pepet quína novetat has tingut?
—Res, hi tret la rifa.
—¿Y per haver tret la rifa 't posas dol?
—No, home: es que se m' ha mort la sogra.
MR. EUGÓN.

XARADA

En lo carrer conegut
per la Segon-quarta-quinta,
s' ha obert una gran total
coneguda per L' Alsina.
La mestressa, (que per cert
té la prima-cinch bonica)
es amable y dona 'l pés
cosa que sembla impossible.
La prima-dos que allí 's ven
es molt dos, y si un xich prima
resulta, no 'n fassin cas
puig en cambi 'l pes no 's quita
y lo públich enganyat
no 'n surt pas may. La noticia
que jo 'ls dono 'ls semblará
potsé un poch intempestiva
propia de la quarta plana
del Hogar de las familias.
Pro dirlos vull en secret
si no pensan descobrirme

que tinch relacions formals
ab l' Agneta qu' es la filla
de la mestressa nombrada
la de la prima-cinch bonica.

UN FABRICANT DE
CALENDARIS,
ROMBO

Primera ratlla vertical y
horisontal: consonant.—
Segona: carrer de Barcel-
lona.—Tercera: género fa-
bril —Quarta: antich con-
de Barcelona.—Quinta:
adorno femení.—Sexta:
partde animal volátil.—
Séptima: consonant.

GALÁN PER TOT.

CONVERSA

—¿Ahont tens el noy que
no te 'l veig Armengol?

—Es al meu poble á festa major.
—¿De quin poble ets?
—Búscaho, qu' entre tú y jo ho hem dit ben clar.
CINTET BRUN.

ANAGRAMA

Un jorn al matí, passant per l' arbreda
jo y mon petit fill;
varem veure corre, vers la salzareda
un preciós conill.
Mon fill ab llestesa per la tot l' agafa
y 'l va per lligá;
mes ell se li mou, li fá un salt, li escapa
y al tot se ficá.

JOAQUÍM OLLER.

TRENCA-CLOSCAS

PACA MUNS

Formar ab aquestas lletras lo títul de una comedia cata-
lana.

CINTET BRUN.

LOGOGRIFO NUMERICH

1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Poble catalá.
4 2 7 9 6 7 1 7.—Nom d' home.
6 5 6 2 8 2 7.—
2 9 2 4 1 7.—
9 2 8 5 9.—Poble de Andalucía.
8 8 5 7.—Animal.
7 3 9.—A la plassa 'n venen
9 2.—Nota musical.
3.—Vocal.
7 9.—Animal.
9 2 7.—Nom de dona.
7 1 6 5.—Poble andalús.
1 7 3 1 5.—Un arbre.
9 5 8 8 5 1.—En moltes casas n' hi ha.
4 7 8 7 1 5 9.—Poble valenciá.
5 8 2 7 4 7 1 7.—Nom d' home.
6 7 6 7 4 1 2 8 7.—Animal.

F. O. F.

GEROGLIFICH

×
OLE OLE
aAa
ole ole
A

PERE CARRERAS.

A. López Robert, impresor, Asalto. 63.—Barcelona.

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, número 2

COLECCIÓN DIAMANTE (edición

ACABAN DE VER LA LUZ

Tomo 27

MIGAJAS

por JOSÉ LÓPEZ SILVA

Tomo 28

TRABAJOS SUELTOS

por Francisco Pi y Margall

Elegantes cubiertas al cromo distintas para cada volumen.

Precio de cada tomo 2 reales

BENITO PÉREZ GALDÓS

JUAN TORRENDELL

NAZARIN

Un tomo 8.º Ptas. 3.

PIMPOLLOS

Un tomo 8.º Ptas. 3.

¡Obra nova! ¡Obra nova!

C. GUMÁ

¿Cómo se pesca un marit?

AB DIBUIXOS DE M. Moliné

Preu 2 ralets

Apeles Mestres

TRADICIONS

Un tomo 8.º Ptas. 3

EL HECHICERO

por JUAN VALERA

Ptas. 2'50

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém d' extravíos, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

